

ארגון משפחות נרצחים ונרצחות ע"ר 580482750

18 יוני 2023

לכבוד
ח"כ שמחה רוטמן
יו"ר ועדת החוקה, חוק ומשפט

א.נ.

הנדון: עמדת ארגון משפחות נרצחים ונרצחות להצעות חוק יחסי ממון בין בני זוג (תיקון – הפקעת זכות האיזון מבן זוג שהורשע ברצח בן הזוג השני), של ח"כ פנינה תמנו וח"כים אחרים ושל ח"כ עאידה תומא סלימאן

ארגון משפחות נרצחים ונרצחות (להלן: "הארגון") מאגד בתוכו עשרות בני משפחה שיקיריהן נרצחו על לא עוול בכפם. הארגון הוקם בשנת 1998 ומאז פועל בהתמדה, בעקביות וללא ליאות במישורים שונים, במטרה למנוע אלימות ובמיוחד מעשי רצח והריגה, וכן הוא פועל ליישום והרחבה של זכויות נפגעי עבירה בכלל ונפגעי עבירות המתה בפרט.

הארגון מברך על הצעת החוק הנ"ל, שנועדה להיטיב עם יורשי אדם שנרצח בידי בן זוגו. במצב הקיים היום נהנה הרוצח מזכויות הקניין שלו תוך התעלמות מוחלטת מהנוק הכבד שגרם ליורשי האדם שנרצח, לרוב ילדיו או הוריו, כאשר בני הזוג חלקו בחייהם רכוש ונכסים.

אמנם לפי סעיף 5 לחוק הירושה קובע כי אדם שהורשע בכך שגרם במתכוון למותו של המוריש יהיה פסול מלרשת אותו, אולם אין כל התייחסות בחוק לרכוש המשותף, במיוחד דירת המגורים המשותפת, כאשר הרוצח נותר הבעלים של מחצית הדירה המשותפת. במצב זה, יורשי המחצית שהייתה שייכת למנוח/ה הופכים להיות שבויים בידיו, והוא יכול למנוע מהם להשתמש במחצית השייכת להם מכוח חוק הירושה, ע"י הערמת קשיים והיעדר שתוף פעולה מצדו אפילו להשכרת הדירה. בני משפחה רבים של נשים שנרצחו בידי בני זוגן התלוננו בפני הארגון על העוול המתמשך שהרוצח גורם לילדיו באמצעות מניפולציות הקשורות לבעלותו על מחצית הדירה המשותפת.

יש לציין שבסעיף 8 לחוק יחסי ממון בין בני זוג, התשל"ג-1973 נקבע כי בנסיבות מיוחדות המצדיקות זאת, רשאי בית המשפט לקבוע נכסים נוספים על אלה המפורטים בסעיף 5 לחוק ששווים לא יאוזן בין בני הזוג. בבע"מ 7272/10 פלונית נ' פלוני, מיום 7.1.2014 קובעת כב' השופטת ברק ארזי מבלי לסטות מן הרציונל הבסיסי של חוק יחסי ממון, כי במקרים קיצוניים של אלימות, יש להביא עובדה זו בחשבון לעניין איזון המשאבים, או חלקם. בפסק הדין נידון מקרה של ניסיון לרצח, קל וחומר שבמקרה של רצח אחד מבני הזוג תקום הזכות ליורשיו להפקיע את זכותו של בן הזוג שהורשע ברצח על זכויותיו במחצית הדירה.

בכבוד רב,

רותי אלדר, עו"ד
היועצת המשפטית של הארגון

לרה צינמן
יו"ר ארגון משפחות נרצחים ונרצחות